

พลิกโฉมสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์กับกระบวนการพัฒนาปัญญา
ตามหลักพระพุทธศาสนา
Transforming Thai Society in the Globalization of Wisdom Process
Based on Buddhism Principles

ปิยะนันท์ สโรบล
Piyanan Sarobol
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
Assumption University
E-mail: piyanansrb@au.edu

บทคัดย่อ

โลกในยุคการสื่อสารเทคโนโลยี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก การพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่ กระบวนการศึกษาพัฒนาปัญญาตามหลักอริยมรรคจึงมีบทบาทสำคัญในการปรับสมดุลให้สังคมไทยสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด เนื่องจากการพัฒนาปัญญานี้ ส่งเสริมให้บุคคล รู้หลักในการคิด เข้าใจปัญหาแท้จริง มองปัญหาเป็น คิดเป็น และวางท่าทีได้ เหมาะสม ต่อบุคคลและสิ่งทั้งหลายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ จุดเริ่มต้น ของกระบวนการศึกษาทางปัญญาตามหลักอริยมรรคนี้ คือ การมีสัมมาทิฐิ การมีความคิดเห็น ความเชื่อที่ถูกต้อง และมองเห็นความเป็นไปของสิ่งหลายตามกฎธรรมดา แต่การที่จะได้เห็นเช่นนี้และแก้ปัญหานั้น ต้องอาศัยปัจจัยทั้งภายนอก ที่เรียกว่า ปรโตโฆสะ และปัจจัยภายใน ที่เรียกว่า โยนิโสมนสิการ ปัจจัยภายนอกนี้ได้แก่ กัลยาณมิตร ที่คอยสั่งสอน แนะนำชักนำไปในทางที่ตรง ส่วนโยนิโสมนสิการ เป็นหลักวิธีคิดตามหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งสามารถแบ่งได้ เป็น 10 วิธี 1) วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2) วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ 3) วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ 4) วิธีคิดแบบอริยสัจ 5) วิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์ 6) วิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและทางออก 7) วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้-คุณค่าเทียม 8) วิธีคิดแบบเร้ากุศล 9) วิธีคิดแบบอยู่กับปัจจุบัน 10) วิธีคิดแบบวิภาษวาท เมื่อบุคคลมีปรโตโฆสะที่ดีแล้ว หมั่นฝึกฝนวิธีคิดโดยหลักโยนิโสมนสิการดีแล้ว ก็จะทำให้กระบวนการศึกษาปัญญาตามหลักอริยมรรคเป็นไปได้โดยเรียบร้อย กระบวนการศึกษานี้แบ่งได้เป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 อธิสัสสิกขา ส่วนที่ 2 อธิจิตสิกขา ส่วนที่ 3 อธิปัญญาสิกขา

คำสำคัญ : สังคมไทย; โลกาภิวัตน์; ปรโตโฆสะ; โยนิโสมนสิการ

Abstract

The growth of the world in the Digital age has caused significant changes on Thai society in various ways. Self-development in the area of obtaining the true wisdom through the Buddhist way could possibly view as a key role in dealing with it. As this Buddhist method for the development of oneself can wisely utilize the current crisis as opportunity to balancing the wheel of life in Thai Society. Moreover, it enables Thais to reflect their thoughts to see through problems and to solve them more properly. The start of the process for attaining the Buddhist true wisdom is gaining the Right Understanding. It means when one has Right Understanding, one will see the reality the way it is as natural law and as the causes and effects. However, for man to see the reality in such a way, it depends upon both external (Paratoghosa) and internal (Yonisomanasikara) factors. The external factor refers to a good friend who keeps telling us to do what a good manner. The other factor is regarded as a way of thinking in Buddhism which is classified into 10 types as follows: 1) going back to the root of the causes by associating with the relative effects, 2) thinking separately, 3) seeing the reality on the way it is, 4) thinking as the 4 Noble Truth, 5) being able to clearly see the relationship between Dharma (principles) and its purposes, 6) seeing through the problem and seeing the problem through like being an X-Ray and then coming up with the best solution, 7) realizing the fact between true value and artificial value, 8) moral teaching, 9) thinking in being here and now, and 10) analytical thinking. In conclusion, it is believed that one will finally achieved the true wisdom when one has got good friends and been developing himself through these ten ways of thinking. Besides, the process of true wisdom's attainment is divided into 3 groups. The first is called Adhisilasikkha, training in higher morality. The second is known as Adhicittasikkha, training in higher mentality. The third is regarded as Adhipannasikkha, training in higher wisdom.

Keywords: Globalization; Thai society; Paratoghosa; Yonisomanasikara